

Newsletter

Medzinárodnej organizácie
pre migráciu (IOM)
v Slovenskej republike

Číslo 1/2014 – január 2014

Č Í S L O

183 603 / V roku 2013 sa na Migračné informačné centrum IOM v Bratislave a Košiciach obrátilo 1 913 klientov z viac ako 60 krajín. Centrum im poskytlo 3 480 konzultácií, webová stránka centra zaznamenala 183 603 návštev.

400 / Dokumentárny film Aj my sme tu doma videlo na Medzinárodnom filmovom festivale Jeden svet 2013 takmer 400 žiakov základných a stredných škôl. Po každej zo štyroch projekcií s nimi pracovníci IOM diskutovali o filme, o migrácii a migrantoch na Slovensku.

341 / Od roku 2010 sa na tréningoch a workshopoch IOM o migrácii, interkultúrnych zručnostiach a regionálnej spolupráci zúčastnilo už 341 zamestnancov štátnej a verejnej správy, ktorí pracujú s migrantmi v SR.

31 / V roku 2013 IOM Bratislava poskytla reintegračnú pomoc po návrate domov 31 migrantom. Doteraz sme takto pomohli jednotlivcom a rodinám v 21 krajinách na celom svete.

Viac o činnosti a výsledkoch IOM v roku 2013.

P R I P R A V U J E M E

One-Stop Shop – poradenský deň pre migrantov v Košiciach

Migračné informačné centrum IOM (MIC) v Košiciach organizuje 6. februára 2014 vo svojich priestoroch na Poštovej 1 poradenský deň *One-Stop Shop*. Bezplatné poradenstvo o práci a pobyte na Slovensku môžu využiť migranti z krajín mimo EÚ. Poradia im príslušníci oddelení cudzineckej polície a pracovníci úradov práce, zdravotných poisťovní a MIC. Viac informácií: www.mic.iom.sk.

Štúdie EMN v roku 2014

IOM Bratislava ako koordinátor Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete (EMN) v SR vypracuje v roku 2014 za SR päť štúdií: *Zaistenie a alternatívy zaistenia; Osvedčená prax pri návrate a reintegrácii nelegálnych migrantov: využívanie zákazu vstupu a readmisných dohôd členskými štátmi; Politiky súvisiace s maloletými bez sprievodu – aktualizácia porovnávacej štúdie z roku 2009; Imigrácia do EÚ súvisiaca s podnikaním – nové riešenia a výzvy a Výročná správa o politikách v oblasti migrácie a azylu za rok 2013*. O všetkých štúdiách budeme informovať na webovej stránke www.emn.sk, kde nájdete aj doposiaľ vydané štúdie.

U S K U T O Č N I L I S M E

Konferencia o migrácii kvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín

IOM ako koordinátor Národného kontaktného bodu EMN v Slovenskej republike zorganizovala 20. novembra 2013 v Bratislave konferenciu EMN *Migrácia kvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín: politiky a prax*. Experti z Bratislavy, Prahy, Viedne, Bruselu a Londýna predstavili vyše 70 účastníkom vývoj

v oblasti migračných politík, ekonomický a fiškálny dopad migrácie na krajiny a priblížili opatrenia, ktoré zaviedli európske štáty, aby získali kvalifikovaných pracovníkov z krajín mimo Európskej únie. Zástupkyne EMN prezentovali zistenia národnej štúdie a súhrnnej správy na danú tému.

Tréningy a workshopy IOM o migrácii

V októbri až decembri 2013 IOM zorganizovala ďalšie dva tréningy v Piešťanoch a dva workshopy v Nitre a Trnave pre 50 pracovníkov štátnej a verejnej správy, ktorí pracujú s migrantmi z tretích krajín. [Tréningy ako základná časť vzdelávania a navštevujúce workshopy](#) sú zamerané na získavanie zručností v interkultúrnej komunikácii, poznatkov v oblasti migrácie a integrácie migrantov na Slovensku a na posilnenie spolupráce medzi inštitúciami.

Skúsenosti so životom a prácou migrantov na Slovensku sprostredkovali účastníkom vzdelávania priamo zástupcovia komunít migrantov z Kamerunu, Kuby a Vietnamu.

V S K R A T K E

IOM na Festivale Rozmanitosť

Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 odštartovalo v októbri 2013 druhý ročník Festivalu Rozmanitosť. Zaujímavosťou festivalu bola akcia [Hello&Goodbye – životné príbehy migrantov](#), ktorí žijú v Košiciach, alebo príbehy Košičanov, ktorí istý čas žili v zahraničí. Zobierali a zaznamenali ich rakúski umelci z uniT Kunstlabor Graz v spolupráci s IOM.

Festival Rozmanitosť vyvrcholil 12. októbra 2013 v košickom Kulturparku Polievkovým festivalom. Vyše tisíc návštevníkov mohlo ochutnať a hodnotiť 27 rôznych polievok. Odborná porota, v ktorej mala svoju zástupkyňu aj IOM, udelila Zlatú lyžicu za najlepšiu polievku Goralskému bryndzovému krému z kuchyne poľskej komunity.

One-Stop Shopy v Bratislave a Košiciach

Migračné informačné centrum IOM (MIC) pripravilo 17. októbra 2013 v Bratislave a 21. novembra 2013 Košiciach ďalšie dni špecializovaného poradenstva pre migrantov, tzv. One-Stop Shop, kde migranti mohli na jednom mieste získať poradenstvo naraz od príslušníkov oddelení cudzineckej polície a pracovníkov úradov práce, odboru živnostenského podnikania, zdravotných poisťovní, oddelenia štátneho občianstva, matrík a konzultantov MIC. Celkovo túto možnosť využili migranti z viac ako 10 krajín.

Stará tržnica zažila jeden deň o migrácii

V piatok 18. októbra 2013 sa v Starej tržnici v Bratislave na [Rozvojovom dni 2013](#) predstavila IOM Bratislava spolu s ďalšími organizáciami, ktorých práca súvisí s rozvojovou spoluprácou, humanitárnou pomocou, globálnym vzdelávaním a pomocou ľuďom a rozvojom za hranicami Slovenska. [Stánok IOM](#) lákal mladých aj dospelých, ktorí sa chceli dozvedieť viac o migrácii vo svete a na Slovensku, potrebovali poradiť v rôznych oblastiach života migrantov a zaujímali sa o materiály a aktivity o migrácii, ktoré by mohli použiť vo vzdelávaní na školách. Po premietnutí filmov [Aj my sme tu doma](#) a [Vitalie](#) publikum diskutovalo o migrácii na Slovensku a o [programe asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií IOM](#).

Nový domov pre 120 utečencov

IOM od októbra do decembra 2013 v spolupráci s partnermi presídlila [120 utečencov z Núdzového tranzitného centra](#) (Emergency Transit Centre – ETC) v Humennom do Spojených štátov amerických. Zo 120 utečencov bolo 78 presídlených v novembri, čo je najviac za akýkoľvek mesiac od otvorenia centra v auguste 2009. V ETC sú ubytovaní utečenci, ktorí sa nachádzali v ťažkej situácii, boli zaradení do programu humanitárnych transferov utečencov a evakovali ich do Slovenskej republiky, ktorá im po dobu šiestich mesiacov poskytla dočasné útočisko.

Číslo 1/2014 – január 2014

V bezpečných podmienkach centra absolvujú prípravu a po nej sú presídlení do krajiny, ktorá ich prijme a ponúkne im možnosť začať nový život.

Informačné stretnutie o dobrovoľných návratoch a reintegráciách

IOM zorganizovala 8. októbra 2013 v Bratislave prvé informačné stretnutie so zástupcami oddelení cudzineckej polície a hraničnej kontroly [o asistovaných dobrovoľných návratoch a reintegráciách](#) (AVRR). IOM a zástupca Úradu hraničnej a cudzineckej kontroly P PZ predstavili pomoc migrantom pred a po návrate domov, platnú legislatívu a plánované legislatívne zmeny v oblasti asistovaných dobrovoľných návratov. Cez krátke filmové dokumenty vyrozprávali migranti svoje príbehy o návrate a nových začiatkoch po návrate domov a účastníci stretnutia ocenili služby a rôzne formy pomoci, ktoré Slovenská republika poskytuje týmto migrantom v programe AVRR. Stretnutie umožnilo vymeniť si skúsenosti z práce so žiadateľmi o dobrovoľný návrat a diskutovať o realizácii dobrovoľných návratov v praxi.

Podujatia komunit migranтов

V posledných troch mesiacoch roku 2013 pripravili kultúrni mediátori – zástupcovia združení a komunit migranтов na Slovensku v spolupráci a s podporou MIC v Bratislave a Košiciach niekoľko podujatí, aby predstavili verejnosti rôzne krajiny, kultúry

a zvyky a aby podporili komunitný život migrantov. V newsletteri vám prinášame informácie o troch podujatiach, ďalšie nájdete na [webovej stránke IOM](#).

V priestoroch Connect v Bratislave pripravili kultúrni mediátori Multifarebné Vianoce. Večerný Connect žil 14. decembra vianočnými zvykmi rôznych kultúr a speváckymi, hudobnými a tanečnými vystúpeniami, ochutnávkou jedál a tombolou s cenami venovanými kultúrnymi mediátormi z afganskej, ukrajinskej, latinskoamerickej, čínskej a africkej komunity.

Kultúrne podujatie Farby Vianoc v košickom Beach Clube spríjemnilo predvianočnú atmosféru migrantom a obyvateľom Košíc a okolia. Vyše sto účastníkov mohlo ochutnať, vidieť a spoznať vianočné zvyky a tradície, ktoré sa udržiavajú na Slovensku, Ukrajine, Rusku, USA a Peru. Najmenších potešil príchod Mikuláša s vrecom plným darčekom.

Latinskoamerická komunita uskutočnila v novembri v Bratislave 10. ročník populárneho festivalu Dni iberoamerického filmu. Počas troch festivalových dní ste mohli vidieť napríklad filmy súčasnej brazílskej, kubánskej a kolumbijskej kinematografie, pozrieť si výstavu fotografií alebo vystúpenie hudobníkov Mariachis. Súčasťou festivalu bol aj spoločný večer s informáciami o činnosti MIC, na ktorom sa zúčastnilo vyše 100 ľudí.

P O N Ú K A M E

Bezplatné kurzy slovenského jazyka pre migrantov

Migračné informačné centrum IOM (MIC) v Bratislave a v Košiciach ponúka migrantom bezplatné otvorené kurzy slovenského jazyka. Nový cyklus kurzov sa začal v januári 2014. Kurz v Bratislave prebieha každý utorok a štvrtok od 18.30 do 20.00 pre začiatočníkov a každú stredu od 18.30 do 20.00 pre pokročilých na Grösslingovej 4. Kurz v Košiciach je na Poštovej 1 každý utorok od 17.30 do 19.00 pre začiatočníkov a každý štvrtok od 17.30 do 19.00 pre pokročilých. Kurzy sú pre štátnych príslušníkov tretích

krajín, ktorí majú na Slovensku trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Kurzy sú bezplatné a navštevovať ich môžu všetky vekové kategórie. Na kurz nie je potrebné sa nahlasovať, ani absolvovať vstupné testy. Vyučovanie je možné začať navštevovať kedykoľvek.

Poradenstvo o zmenách zákona o pobyte cudzincov

Od januára 2014 nadobudla účinnosť novela zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, ktorá mení podmienky pobytu, pracovného povolenia, zamestnania či zamestnávania cudzincov na Slovensku. Okrem toho novela mení aj zákon o azyle a zákon o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní.

Informácie k zmenám v zákone o pobyte cudzincov sú dispozíciou v MIC v Bratislave a Košiciach a na webovej stránke www.mic.iom.sk. Viac informácií o konkrétnych zmenách zákona vám poskytnú právni konzultanti MIC osobne, telefonicky alebo e-mailom.

P U B L I K Á C I E

Pomoc migrantom po návrate domov

IOM ponúka pomoc migrantom, ktorí sa rozhodnú pre návrat domov s IOM a zaregistrujú sa do programu asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií. Podporu môžu migranti využiť po návrate domov na založenie menších podnikateľských

aktivít, na zvýšenie vlastnej kvalifikácie, na pomoc pri hľadaní práce, na zabezpečenie svojich základných životných potrieb, na dočasné ubytovanie, právnu alebo zdravotnú pomoc. Bližšie informácie v slovenčine, angličtine, ruštine, čínštine, vietnamčine a arabčine sú dostupné v novej brožúre IOM.

Publikácie Európskej migračnej siete:

Prístup migrantov k sociálnemu zabezpečeniu a zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike: politiky a prax

Štúdia je prvou publikáciou na Slovensku, ktorá komplexne skúma prístup štátnych príslušníkov tretích krajín k sociálnemu zabezpečeniu a zdravotnej starostlivosti. Štúdia sa zaoberá politikami a legislatívou, ktoré upravujú účasť štátnych príslušníkov tretích krajín v systéme sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti v SR, predkladá prípadové štúdie a štatistiky a poskytuje prehľad bilaterálnych zmlúv, ktoré SR uzavrela s tretimi krajinami v oblasti sociálneho zabezpečenia.

Piate číslo Bulletinu EMN

Najnovšie číslo Bulletinu EMN od Európskej komisie informuje o aktuálnom dianí, výstupoch a štatistikách z rôznych oblastí migrácie, integrácie a azylu na úrovni Európskej únie a jej členských štátov za obdobie od júna do októbra 2013.

Číslo 1/2014 – január 2014

Identifikácia obetí obchodovania s ľuďmi v procese medzinárodnej ochrany a nútených návratov v SR

Štúdia skúma identifikáciu (potenciálnych) obetí obchodovania s ľuďmi medzi neúspešnými žiadateľmi o azyl v procese medzinárodnej ochrany v Slovenskej republike a nútených návratov a ako takáto identifikácia vyústi do inej procedúry posudzovania udelenia pobytu. Informácie dopĺňa prehľad takto identifikovaných obetí, súvisiacich školení, tréningov a príručiek pre pracovníkov, ktorí v procese medzinárodnej ochrany alebo nútených návratov prídu do styku s (potenciálnymi) obeťami obchodovania s ľuďmi.

PODPORA AKTIVÍT A PROJEKTOV

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete (EMN) v SR:

Spolufinancované
Európskou úniou

Dobrovoľný návrat a reintegrácia v krajine pôvodu (individuálny projekt). Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre návrat. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Migračné informačné centrum IOM na podporu integrácie cudzincov na Slovensku (Fáza VI) – Individuálny projekt. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Posilnenie interkultúrnych zručností a regionálnej spolupráce odborníkov pracujúcich s migrantmi v Slovenskej republike IV (individuálny projekt). Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Program návratu a reintegrácie obchodovaných osôb realizuje IOM Bratislava ako súčasť národného Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi, ktorý je financovaný Ministerstvom vnútra SR. Prevádzka Národnej linky pomoci obeťami obchodovania s ľuďmi 0800 800 818 je financovaná Ministerstvom vnútra SR a technicky zabezpečovaná spoločnosťou Slovak Telekom, a. s.

Aktivity IOM v projekte Humanitárny transfer utečencov sú financované vládou Spojených štátov amerických prostredníctvom programu USRAP – United States Refugee Admissions Program, alebo podobnými programami iných prisťahovačích krajín.

Pri preberaní obsahu tohto newslettera vás prosíme uvádzať zdroj informácií (Názov článku. In: Newsletter Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM), roč. 4, 2014, č. 1, príslušná strana).

I O M V M É D I Á C H

Výber správ o aktivitách IOM Bratislava, ktoré boli publikované v slovenských médiách od októbra 2013:

Šancou pre Európsku úniu sú migranti

RTVS, 20. 11. 2013

<http://www.rtvsk.sk/televizia/program/detail/4173/spravy-rtvs/archiv?date=20.11.2013> (začiatok správy o 14:35)

Vo svete v roku 2013 migrovalo 232 miliónov osôb

Teraz.sk/TASR, 16. 12. 2013

<http://www.teraz.sk/zahranicie/svet-2013-migranti-pocet/67911-clanok.html>

Slovak IOM branch commemorates the International Migrants Day

The Slovak Spectator, 19. 12. 2013

http://spectator.sme.sk/articles/view/52442/10/slovak_iom_branch_commemorates_the_international_migrants_day.html